

De feature ging live en het dashboard lichtte op. De inferentie was 1,5x sneller, de demo oogde sterker, en het besluit werd gevierd. De volgende middag lazen de pilots die snelheid als een bezuiniging, tegen vrijdag stond de supportthread in brand, en de verlengingsgesprekken liepen scheef. De winst op de zichtbare metric had het tweede-orde-vertrouwen al opgegeten, en niemand had de keten getraceerd voordat de handtekening werd gezet.

De reflex is: voeg meer lokale metrics toe en belooft voorzichtiger te zijn. Dat helpt niet. De zichtbare metric is slechts de eerste schakel in een keten die doorbeweegt op de snelheid van het systeem, lang na de vergadering, tot ze iets duurs raakt.

Dit boek installeert het tegenovergestelde van voorzichtigheid: een herhaalbare praktijk om een beslissing te traceren voordat je je eraan vastlegt. De Tweede-Orde-Denker introduceert het CASCADE-raamwerk: zeven bewegingen die eerste-orde-reactie vervangen door bewust, persoonlijk traceren.

Je leert om:

- Een consequentiekaart van één pagina te tekenen die elke wezenlijke beslissing tot aan de derde schakel traceert, met publiek en tijdshorizon per schakel.
- Een versterkende lus te onderscheiden van een dempende, zodat je weet of de volgende schakel groter of kleiner is dan de vorige.
- Tijdshorizonnen en verdiscontering af te wegen, en de netwerk- en emergente effecten in kaart te brengen die eerste-orde-denken nooit ziet.
- Een persoonlijk cascadeprotocol te bouwen dat je bij elke wezenlijke keuze doorloopt, en achteraf te evalueren zodat de praktijk zichzelf blijft corrigeren.

CASCADE is geen voorzichtigheid om de voorzichtigheid, en geen tragere operator. Het is een werkheuristiek die je op je eigen beslissingen test, en waarvan je bewaart wat de botsing met de werkelijkheid overleeft. De tweede-orde-, derde-orde- en netwerkgevolgen komen niet langer als verrassing binnen, omdat je de keten hebt getraceerd toen ze nog goedkoop te veranderen was.

Als je beslissingen inmiddels verder reizen dan je aandacht, dan is dit voor jou geschreven.

drs. Len P. van der Hof

Hij bouwt besturingssystemen voor het strategische zelf. Behandelt ondernemerschap, AI en machine learning, marketing, filosofie, psychologie en gezondheidsoptimalisatie als één engineeringprobleem. MSc in Strategic Entrepreneurship, Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit.

De Tweede-Orde-Denker

Traceer de volledige cascade van een beslissing voordat je je eraan vastlegt

Len P. van der Hof

Systems for the Strategic Self